

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Motie Openbaar Vervoer en Dienstregeling 2023	177839		

Middelburg, 8 november 2022

Geachte voorzitter,

Op 24 juni 2022 heeft PS in een motie opgeroepen het Zeeuwse openbaar vervoer vanaf 1 januari 2023 niet af te schalen en het openbaar vervoer op een goed niveau te houden en de daarvoor benodigde stappen te ondernemen. Wij zijn verheugd u te melden dat we met het Rijk afspraken hebben kunnen maken over een Transitievergoeding Openbaar Vervoer 2023. Daardoor kunnen we de omvang van de dienstregeling in 2023 op het peil van dit jaar houden.

Het Rijk, de OV-bedrijven en de Decentrale Overheden (DO's) wisten in het Nationaal OV-Beraad (NOVB) van 8 juli jl. nog geen overeenstemming te bereiken over een pakket aan maatregelen om dreigende verschravingen in het OV in 2023 om te buigen naar een groeiperspectief. De staatssecretaris heeft daarna een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin zij aangaf de voorgestelde regeling toch open te zetten voor 2023, ondanks dat zij in NOVB-verband niet tot een akkoord is gekomen. De afgelopen maanden hebben de ontwikkelingen rondom een vangnetregeling voor het OV in 2023 zich echter in hoog tempo opgevolgd.

Transitievergoeding OV 2023.

Partijen zijn in gesprek gebleven. In het Nationaal OV-beraad (NOVB) van 28 september j.l. hebben we een aangepast voorstel van staatssecretaris mw. Heijnen ontvangen dat in voldoende mate aan onze wensen tegemoet kwam. Na bestuurlijke weging hebben we (in IPO/DOVA-verband) op 29 september de staatssecretaris laten weten dat wij haar handreikingen op prijs stellen, instemmen met de aangepaste voorstellen en bereid zijn samen de verdere uitwerkingen ter hand te nemen.

In hoofdlijnen komen onze afspraken er nu op neer dat

- a. Het Transitie-vangnet 2023 zo wordt ingericht dat alle concessies die in 2023 nog verlies maken, hiervan gebruik kunnen maken, tot het eerder vastgestelde maximum per concessie (in totaal voor Nederland €150 miljoen). Kosten die worden gemaakt voor innovatie of meer OV-aanbod voor de reiziger worden ook door de regeling vergoed. De decentrale overheden blijven – conform hun eerdere aanbod voor de zomer - ook een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van voldoende, betrouwbaar en veilig OV in 2023.

- b. Wij gezamenlijk hebben herbevestigd dat de ambities met het OV de komende jaren richting 2030 en daarna onveranderd hoog zijn, met het oog op grote maatschappelijke opgaven als brede bereikbaarheid, wonen, klimaat, energietransitie en stikstof. Dit vraagt doorontwikkeling van het OV gericht op forse reizigersgroei de komende jaren. Tegelijkertijd hebben wij geconstateerd dat het OV vergeleken met 2019 te maken heeft met vooralsnog minder reizigers, personele tekorten en grote prijsstijgingen. Om hiermee om te gaan heeft de staatssecretaris ons uitgenodigd om samen te komen tot een aanvullende OV-agenda, via een vernieuwing van het Toekomstbeeld OV 2040.

Hiermee ontstaat er enerzijds extra financiële ruimte in ons streven om het OV-aanbod in 2023 zo veel mogelijk op peil te houden. De aangepaste transitievangnet-regeling (TVOV23) zal ergens de komende weken worden gepubliceerd. En anderzijds ontstaat er – nu ook het Rijk die richting heeft herbevestigd - perspectief om de komende jaren de groeilijn in het OV van voor corona weer op te pakken. De vernieuwing van het Toekomstbeeld OV40 zal de komende maanden plaats hebben. Daarbij is ook de vraag aan de orde wat de ambities en opgaven voor 2030 en verder vragen van het OV-aanbod de komende jaren. En hoe we dat realiseren gegeven de huidige ontwikkelingen rond reizigers, personeel en prijspeil. De staatssecretaris heeft onze afspraken op 21 oktober ook vervat in een brief aan de Tweede Kamer, deze treft u bijgevoegd ter kennisname aan.

Hoewel wij ons realiseren dat we ook met de nu gemaakte afspraken de komende jaren met het OV nog voor zeer grote uitdagingen staan, achten wij het positief dat we nu samen met I&W en de hele OV-sector een basis hebben gelegd om deze uitdagingen ook gezamenlijk tegemoet te treden.

Betekenis voor de concessies fietsvoetveer en bus Zeeland in 2023.

De berekening van de maximale transitievergoeding wordt gebaseerd op het kostenniveau van de concessie in 2019. Dat is nadelig voor concessies met relatief lage kosten in dat jaar (zoals de Westerschelde Ferry) en voordelig voor concessies met relatief hoge kosten, zoals onze busconcessie.

De consequentie daarvan is dat de Westerschelde Ferry BV in 2021 en 2022 geen beschikbaarheids-vergoeding heeft aangevraagd. Of de regeling voor de transitievergoeding 2023 gunstig is, hangt af van de details van de definitieve regeling. We wachten dat nog af.

Vast staat dat de busconcessie Zeeland wel baat heeft bij die transitievergoeding.

Dat betekent dat we de dienstregeling in 2023 kwalitatief in stand kunnen houden, waarmee we gehoor kunnen geven aan de oproep uit de motie.

Impliciet betekent het gebruik maken van de transitievergoeding wel dat we decentraal ook garant moeten staan voor een deel van de transitievergoeding. We hebben daarom in de najaarsnota reeds een bedrag van € 1,5 miljoen gereserveerd. Het Rijk staat garant voor ongeveer € 2-3 miljoen. Daarmee voorkomen we dat er in 2023 extra moet worden afgeschaald.

De uiteindelijke bedragen zijn afhankelijk van de details van de regeling en daarnaast van de werkelijke reizigersopbrengsten in 2023.

De motie “Openbaar Vervoer” roept tevens op te verkennen of het mogelijk is om vervolgpilots met fijnmazig vervoer op te zetten vanaf 2023. Vanaf 9 januari 2023 start een pilot met fijnmazig vervoer van/naar een nieuwe mobiliteitshub in Burgh-Haamstede, realiseren we in verschillende kernen deelmobiliteitshubs, starten we met een proef met carpoolapps (Nabogo en Togethr), breiden we ons netwerk van deelauto's (Onze Auto) uit en onderzoeken we de mogelijkheden om de flextaxi als pilot te realiseren in het gebied Middelburg-Vlissingen.

We zien de motie "Openbaar Vervoer" (nr. 70) van 24 juni 2022 hiermee als afgedaan en verzoeken u deze van de lijst af te voeren.

Vertrouwende u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: Brief van 21 oktober 2022 van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.